

Uredništvo in upraviteljstvo v Ptuju
v gledališkem poslopiju.

Stajerc izhaja vsaki drugi petek,
datiran z dne naslednje nedelje.

Sestavki dobrodošli.

Rokopisi se ne vračajo in se morajo
najdalje do ponedeljka pred izdajo do-
tične številke vposlati.

Štajerc.

Posamezna številka velja v Ptuju za
celo leto K 1.— s poštnino K 1.20.
Pri odjemanju več ko 10 številk pri-
meren rabat.

Cena za oznanila za:

1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—
 $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—
 $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—
Pri večkratnem oznanilu posebno zni-
žana cena.

Štev. 25.

V Ptuju v nedeljo dne 15. decembra 1901.

II. letnik.

Cenjenim naročnikom „Štajerca“.

Vse tiste naročnike, kateri so nam
naročnino za tekoče leto še dolžni, uljudno
prosimo, da nam naročnino še v tem mesecu
plačajo, da nam bo mogoče ob novem letu
račune redno skleniti.

Profesor Robič in „Proč od Gradca“.

V zadnjem času so na Spodnjem Šta-
jerskem gospodje doktorji in profesorji
sklicali več shodov, pri katerih se je spre-
jela resolucija ki se glasi: „Proč od Gradca.“

Mi smo že večkrat dokazovali, da mi
ubogi kmetje imamo drugih skrbi, kakor
pa so usnove novih uradov in oblastij in da

Moj prijatelj Ribničan.

(Konec.)

5. Kako je Janez nedolžnemu dve klofuti dal.

Ko mladenič toliko doraste, da si more sam
služiti svoj vsakdanji kruh, loti se ga neka bo-
lezen, ki je včasih zelo nevarna in velikokrat tudi
jenja z bridko smrtjo. Ta huda bolezen — vsakemu
človeku je znana pod imenom „ljubezen“ — razširi
ubogim fantom srce tako močno, da je v njih prostora
za eno lepo dekle, včasih pa tudi za več.

Zato ni nič čudnega, da se je tudi našemu Ja-
nezu srce povečalo, in da je v njega zlezla Brezni-
kova Anica, katera je bila zaradi lepote daleč okoli
znana. Kako srečen je bil Janez. Kako hudo mu je
bilo, ko se je moral čez par mesecev od nje ločiti
in iti v Celje k vojakom. Pri ločitvi sta oba zelo jo-
kala. Ona mu je še povrh obetala večno zvestobo,
on pa ji je obljuboval, da jo bode po doslužnem
vojaškem času pred oltar peljal

Toda Janez se še ni naučil dobro marširati, ko

se nam bodejo davki še veliko zvišali, ako
bi se dežela štajerska razdelila na dva
dela. Danes hočemo pa mi nekega gospoda
bližje pogledati, gospoda, ki pri teh „Proč
od Gradca“ shodih igra veliko vlogo, to je
deželni in državni poslanec in deželni od-
bornik, gospod profesor Robič. Kakor znano,
gospod Robič ne mara hoditi v deželno
zbornico, ker tam, kakor pravi, slovenski
kmetje ne morejo doseči nič.

Ali ta gospod se vendar vsaki teden
pelje v Gradec in jo tam zavije skoz go-
spodsko ulico v deželno zbornico, tam kjer
pride skupaj deželni zbor. On pa ne gre
notri spredaj, kjer se vršijo deželnozborske
seje, ampak od zadej, kjer se nahajajo uradi.
Tam sedi lepo pridno in je z vsem zado-
voljen, kar gospodje storijo, kajti zato dobi
on na leto 6000 kron. Mi toraj mislimo,

je doma začel za njegovo nevesto laziti bogati županov
sin Tonče. Ker se ženska ljubezen spreminja kakor
mesec na nebu, je tudi v kratkem času Janeza spodrinil.

Nek prijatelj je vse to Janezu pisal. Lahko si
mislite, kako huda jeza in žalost se ga je lotila. Pa
vse bi še bil prestal, samo to mu ni hotelo iz glave,
da ga je tako hitro pozabila, da ga je zapustila prej,
ko je bilo njemu mogoče seznaniti se z kako kuha-
rico ali kelnerico. V sveti jezi je prisegel da bode
Tončeku že prav pošteno kosti zrahlal.

Proti božiču dobi zopet od prijatelja pismo, v
katerem mu naznanja, da se bo Tonče na dan sv.
Štefana peljal nekam tja proti Mariboru vabit na
gostijo svojega bogatega strica župnika. Ravno zvečer
bo prišel do Celja. Janez si je mislil, že dobro, zdaj
sma pa skupaj.

Na Štefanovo zvečer si je na štacijonu kupil
karto, da je smel iti k vlaku (cugu) čakati. Pridno se
je menjal roke, menda zato, da bi od mraza ne po-
stale preokorne. Poštni vlak pridrdra, Janez pa hitro
skoči k vozom in začne klicati: „Anton Strgar z

ako bi gospod Robič upal, da bi v deželnem zboru tudi še posebej 6000 kron dobil, bi tudi tje notri šel. Ali dragi kmetič, ako ti misliš, da gospod Robič v Gradcu samo 6000 kron dobi, se motiš in računiš premalo. On je dalje že tudi za svoja službena pota zaračunal 1145 kron in tudi to mu je bilo še premalo. Dne 11. januarja 1900 sklenil je visoki deželni zbor, gospodu Robiču njegov vinograd v Hrastji 3¹/₂ orala na deželne stroške na novo obdelati in z ameriškimi trtami zasaditi. V 6 letih, ko bode nosil dohodke, potem ga dobi gospod Robič nazaj, brez da bi zato le eden krajcar plačati mogel. Ta vinograd bil je pred to novo zasaditvijo vreden 600 kron, po novi zasaditvi bode vreden vsaj 12000 kron, gospod Robič pustil si je toraj od dežele še posebej podariti (šenkati) 11.500 kron. Vsekakor se reče, to je vinograd za vzorec (mušter), da bi se kmetje pri tem kaj naučili, ali zakaj se je ta vzor-vinograd ravno bogatemu deželnemu odborniku, ne pa kakemu ubogemu kmetu nasadil, ki bi ga gotovo bolj potreboval!

Gospod profesor Robič odbral si je iz deželne trtnice najboljše trte; kar ostane, to smejo kmetje kupiti za denar. Kar ta Robičev vinograd stane, bode se od brezobrestnega posojila odbilo, to je, od tistega posojila ki se bode razdelilo med kmete. Gospod Robič pač reče, njegov vinograd

Rajbnce! Tonče Strgar z Rajbnce!“ Ker se v prvem vozu ni nihče oglašil, šel je k drugemu in tretjemu, in še le pri četrtem se na njegovo klicanje odpre okno, in skozi njega porine mlad kmetški mož svojo glavo, rekoč: „Kaj pa je? Kakor kanjuh na pišče, tako hitro je skočil Janez k oknu in zadonelo je krepko: pač! pač! in koj potem: „Jej, jej, pomagajte, pomagajte! Janez še ni imel časa, si dobro pogledati, če je pravemu take mastne zasolil, že sta ga držala konduktar in policaj ter sta ga gnala k šefu. Za njimi je tudi pricopotal mož z oteklim licem. Janez se je sicer prestrašil, ko je spoznal svojo pomoto, pa srce mu le ni padlo v hlače, ampak je korajžno povedal, koga je hotel udariti in na zadnje rekel oklofutanemu: „Saj nisem hoteu Vas udariti! Če niste Strgar Anton, zakaj ste se pa potem oglašil?“ Šef se je smejal in ga je spustil.

Po lepi Ančki mu ni bilo dolgo žal in ko se je seznanil z majorjevo kuharico, še mislil ni več na njo.

6. Lastnosti Janezove neveste.

Vojaška leta so minila in ž njimi tudi vojaška

leži tako ugodno, da se more vzor — vinograd le na njegovem posestvu nasaditi, mi pa pravimo, ameriškanske trte bi tudi na kakšnem kmečkem posestvu ravno tako dobro rastle, ali gospod Robič razumel je stvar izpeljati, da se je njegov vinograd nasadil od dežele.

Vidiš ljubi kmet, tako zgledajo gospodje ki vedno vpijejo „Proč od Gradca“; kmetom pravijo, da vsakdo, kdor gre v Gradec da bi tam kaj dosegel, je izdajalec, nemčur; sami pa se vozijo v Gradec, tam napolnijo svoje žepe in izrabljajo deželo tako, kakor se izrablja molzna krava; da, celo svoje vinograde si pustijo na stroške drugih davkoplačevalcev obdelovati.

Ako gospod Robič zopet enkrat pride na kak shod in bode upil „Proč od Gradca“, potem obrnite mu njegove žepe in videli boste koliko denarja bode iz njih padlo, in ves ta denar dobil je on v Gradcu.

Vojna v Južni Afriki.

Vojska med Buri in Angleži se toraj še vedno nadaljuje. Prav posebnih dogodkov se ne godi niti na eni niti na drugi strani. Da so Buri tako siloviti kakor so bili v začetku vojne, toraj pred dvema letoma, je dokazano, kajti borijo se za svobodo kot Levi in o taki hrabrosti, predrznosti in zvitosti, ki jo izvajajo Buri proti svojim sovražnikom, se ni slišalo že sto in stoletja. — Angleži sicer trdijo, da bode boj v par mesecih skončan, da bodejo oni zmagovalci, od druge strani pa se zatrjuje, da na to še misliti ni,

ljubezen. Doma je spet pameten postal. Zato mu je oče po novem letu rekel, da bi mu rad posestvo prepustil in da si naj poišče pridno nevesto. Pri iskanju sta imela s stricem veliko srečo, kajti dobila sta Lopanovo Micko, ki je bila lepa in kar je še več vredno — tudi precej bogata. Zato so pripravljali prav imenitno gostijo.

Nekega dne je moral Janez v farovž k izpraševanju. Gospod župnik ga je tako-le ogovoril: No, Janez, me veseli, da si si izbral tako pridno dekle. Ti si bil zmirom pameten in tudi dobro veš, katere lastnosti mora imeti krščanska nevesta.“ Janez je pri teh besedah mislil, da je vprašan in zato je ročno zropotal: „Poštena nevesta mora biti lejpa, bogata in neumna.“ „Kako pa to? vpraša župnik začuden. Ženin pa se vesel odreže: „Če bi pa ne bila neumna, bi pa ona mene ne hotela.“

7. Koliko je Bogov?

Ako Janeza vprašaš, kako je pri izpraševanju odgovarjal, ti bo rekel: „Nu, za silo je šlo!“ Toda

ker Buri se pojavljajo v vedno večjih trumah in zdaj tu zdaj tam napadejo Angleže, jih nekaj pobijejo, ranijo, ujetnike pa izpuste, ko so ugrabili plen in ga v varen kraj spravili. Tudi Angleži zajamejo kakšno kerdelce Burov, ali v primeri njihovega števila proti Burov je to skoraj nič. Tako piše nek časnik, da je mnogo ujetih zaprtih Burov ušlo iz koncentracijskih taborišč ter se iznova pridružilo rojakom pod puško, s katerimi so v vedni zvezi. Generalni odbor liberalnih društev Velike Britanije je imel v Dorbyju občni zbor, na katerem je soglasno sklenil več resolucij. Med drugim zahtevajo, naj se takoj odpošlje izredna komisija v Južno Afriko, da se sklene časten in trajen mir z Buri ter se napravi konec trpljenju ujetih Burk in njih otrok.

Poroča se dalje, da sta se vršila v zadnjih dneh dva boja: polkovnik Monroe je imel 29. novembra z Wesselsom in Myburghom pri Holyroadu bitko, v kateri so bili Buri baje tepeni. Iz Harrismitha pa poročajo, da je general Dartnell presenetil burski oddelek ter ujel 24 mož, med njimi kapitana Pretoriusa. Kitchener pa javlja, da je bilo v minolem tednu ujetih 256, ubitih 32 in ranjenih 18 Burov. Če bi bilo to sporočilo resnično, potem bi bili Buri izgubili 306 mož v enem samem tednu, kar je ogromno! Ker Angleži lažejo da kar smrdi, bo bržčas tudi ta novica neresnična. Angleži pa morejo lagati, ker drugače je ljudstvo doma na Angležkem nezadovoljno in bi jim v Južno Afriko ne hotelo pošiljati več vojakov, denarja konj i. t. d. Pred dobrim tednom peljalo se je kakih pet polnih železničnih vlakov konjev mimo Ljubljane v Reko, kjer so jih vkrcali na ladije, od tod pa poslali po morju Angležem v Južno Afriko, katere bodo pa večinoma dobili le Buri v svoje pesti. Telegram z dne 9. decembra poroča iz New-Yorka, da hočejo Angleži v najbližjem času otvoriti 8 angleških prevoznih ladij s konji in muľami. Agenti isčejo z največjo naglico konje. Sodi se, da je to dokaz, da vojne še dolgo ne bo konec.

njegov tovariš Fronc je čisto drugače trdil. On mi je tudi povedal, kar vam bodem sedaj napisal.

Gospod župnik je bojda rekel: „Res prav dobro veš, kakšna mora prava nevesta biti. Boš pa menda tudi dobro vedel, koliko je Bogov?“ Janez, kateremu je tedaj njegova Micka bolj po glavi hodila kakor sam nebeški oče, je odgovoril! „Gaspud fajmoštar, triji Bugi so.“ Mislil je namreč na tri božje osebe. Duhovnik se je začudil in jezno dejal: „Tako, ženil bi se rad, pa še ne veš, koliko je Bogov! Le pojdi domu, pa vzemi namesto dekleta katekizem!“ V strahu se je Janez spomnil še na mater božjo in je plaho rekel: „Gaspud, štirji so, štirji!“ Te besede so župnika tako podkurile, da mu je kar vrata pokazal. — Na štengah pa se Janezu v duhu prikaže njegova Micka. To mu je dalo toliko korajže, da se je vrnil in pri na pol odprtih vratih zaklical: „Lejpo prosim gaspud fajmošter, pet Bugov je!“ Prišel je še krušnega očeta Jožefa. Kaj se je potem zgodilo, mi ni treba pisati. Fronc mi je pravil, da je ves zmešan

Razne stvari.

Od Sv. Andraža v Slov. Goricah piše v tistem malem mariborskem lističu v številki 15 nek fant ki je tako malo kmetski fant — kakor je bil oni Urbanski ali oni Tomaževski ali oni Hajdinski zavedni fant Ognjeslav — ali občno vsi ki pisarijo pod takimi podpisi; ampak, to so klerikalni klopotci, ki ropotajo po vseh farah spodnjega Štajerja v novejši dobi, da bi si pridobili za svojo Gedeonsko armado dovolj fantov, da bi potem zamogli reči: „Solnce stoj, da vidimo pobijati vse prijatelje „Štajerca.“ — Kaj pa pišejo ti ropotači? Nič drugega, kakor da po pesje bruhajo na „Štajerca“, ki kmetom glave razjasnuje in njih podučuje, kako se imajo proti onim obnašati, ki so kmetsko ljudstvo nad 30 let v državnem zboru prazno zastopali — in le kakor advokati za svoj hasek skrbeli. Zakaj psujejo v svoji krščanski ljubezni, ki pravi: „Ljubi Boga čez vse, svojega bližnjega pa kakor sam sebe — „Štajerca“ z imenom „giftna krota“? Sem sivolasi stari Slovenec in ne sovražim nemškega jezika, ki mi dobro služi, in sem v teku teh časov veliko slovenskih in nemških časnikov prebral in mnogo poskusil — poznam tudi ljudi v mnogih farah, vem, kako veselo in mirno so ljudje brez ozira na jezik (Schprache) uradnikov, duhovnikov učiteljev tujecev med seboj živeli. In če je bil tu in tam štacunar, mesar, ali kak drugi posestnik naklonjen nemškemu jeziku, nikdo ga ni črnil in ga psoval, kakor zdaj, odkar se klerikalni klopotači prav po cimermansko stesujejo v nekem posloplju v Mariboru. Kam pridemo, če bo psovanje od klerikalne strani, katera je po božji in človeški postavi dolžna ljudstvo po zadnjih besedah sv. očeta papeža med dvojezičnimi narodi k miru in ljubezni spodbujati. Zakaj tedaj napadata vidva, ti „Slov. Gospodar“ in ti mladi po sili rojen njegov sinko v vsaki številki v treh do petih spisih „Štajerca“, ki ima tako pravice živeti, kakor vidva. Ali je res „Štajerc“ tako giften, kakor vajini

priletel v oštarijo, kjer so ga čakali mladeniči, da bi se od njih odkupil.

Eden ga je vprašal: „Janez, kaj bo z hocetjo?“ Žalostno je neki odvrnil: „Ne bo še nič.“ „Kaj pa nisi vedeu?“ vpraša ga zopet drugi. Jezen je odvrnil: „Nisem vejdeu, kulko je Bugov!“ Zdaj ga dregne Fronc, češ: „Neumnež, nisi mogeu rejčt, da je en Bug!“ Janez pa se je nad njim zadril: „Nore ti, pejt sem jih reku, a je še bilo vse premalo!“

Seveda pravi Janez, da je Froncovo brbljanje grda laž, in je zelo jezen, če kdo o tem kaj omeni. Dobro vem, da bi bil tudi na mene hud, ako bi izvedel, kaj sem ravno prej napisal. Zato pa bodite pametni in mu nič o tem ne pravite, ako ga kje srečate; ker če bo na mene jezen, mi ne bode hotel več veselih povedati, in če mi ne bo nič več povedal, Vam tudi ne bodem mogel nič napisati.

klopotači v svoji zaslepnosti mislijo? No, pa poglejmo, v katerem od vas treh je več strupa ali giffa! Kaj se je zgodilo že mnogokrat pri „Kreisgerichtu“ v Mariboru pred porotniki? V katerem listu ali časniku so porotniki in sodniki več giffa našli, v nesrečni družini „Slov. Gospodarja“ ali v „Štajercu“? Kaj so imeli gospodje duhovniki: Križanič, Muršec, Korošec, Šegula in drugi pred porotniki v sodišču opraviti?! So li bili zatoženi, da medico — ali druge občno znane zdrave dušne hrane za prosto kmetstvo ljudstvo kuhajo in prodajo? Ne! gift, nevaren duševni gift so v svojih spisih prostemu ljudstvu ponujali — ker so bili tega krivega spoznani! Zdaj pa ljubi kmetje in blagi fantje razsodite, kje je več giftnih krot in če to po zdravi pameti spoznate, tako se ne bodele tem krivim fantom udali, da bi „Štajerca“ po poročilu „Andražkega“ klopotača na smetišče metali, ampak skopajte globoke jame blizu stranišč — in zagrebajte one liste, v katerih more gotovo mnogo strupa ali giffa biti, da ga celo porotniki in sodniki ne morejo prekriti. Podpirajte in naročujte za naprej, to je v letu 1902 vsi le „Štajerca“ ki vas ne napeljuje drugači misleče ljudi psovati in sovražiti. Vedite da je božja volja, da različni ljudje morajo skupaj živeti, eden drugemu pomagati, kakor roka roki in obedve celemu truplu. Nek župnik ali farmešter, ki je zvedel, da eden njegovih občanov „Štajerca“ bere, je rekel: „Za božjo voljo, pustite „Štajerca“, to je strašno grešen list.“ Kmet pa mu je odgovoril, da nič grešnega v njem ne najde, ker ta list kmetstvo ljudstvo le podučuje v njihovih opravilih. Kmetov je hvala Bogu še ogromno število, ki razsodijo, kje je največje gnojišče grehov in da nima vso prosto ljudstvo mren na očeh, in da vidi, kako luč, ki bi morala mirno razsvetljevati božja pota, sem ter tje vgasnuje. — Ti pa Andražki fant, sposodi si neki list, ki so ga sv. oče papež

Kako je hlapec gospoda manire učil.

Znano ti je, dragi bralec, da človek ni nikoli preveč pameten in da se mora celo življenje učiti. Njegovih učiteljev je veliko. Tu vidi pri svojem sosedu kaj novega, tam zopet najde kak dober nauk v bukvicah; mnogo lepega se lahko nauči iz časopisov, posebno iz vrlega „Štajerca“, najbolj pa človeka izpametuje izkušnja. Včasih pa ga kaka mala, navadna stvar k boljšemu spoznanju pripelje. Zato se čudi, ko ti popišem, kako je imetnega angleškega pisatelja Sterna navaden hlapec manire učil.

Sterne je zelo rad imel divjačino. Neki prijatelj mu je velikokrat po svojem hlapcu poslal kakega zajca, jerebico ali kos srne. Ti darovi so ga sicer zmirom zelo razveselili, a vendar je vsakokrat pozabil služabniku kaj za pijačo (trinkgeld) dati. To pa je hlapca tako razjezilo, da je trdno sklenil, mu pokazati, kaj je njegova dolžnost.

Nekega dne ga je gospod zopet poslal k Sternu z malim darom. Ko je k njemu prišel, ni nič potrkal, ampak je kar vstopil v hišo, malo privzdignil klobuček, vrgel jerebico na mizo in par besed za-

Leo XIII. pred kratkim časom spisali in škofom poslali, preberi ga, potem pa bodi pameten in gleda, da svoje brate, ki s teboj nepotrebno po „Štajercu“ udrihajo — pomiriš. Stermski.

Iz Stoperc. (Najnovejše vesti). Ni še se izpilo dosti vina, odkar so v naši vasi bajé ustanovili „liberalno“ društvo „Fidel“. Smoter, katerega to društvo zasleduje, je razširjati „Štajerca“. Društveniki so namreč vsi vneti čitatelji in častilci „Štajerca“. Geslo, katero jih vodi, je: „Naš Dom“ v peč, „Štajerca“ v roke“. — Razglasilo se je tudi, da bodo v kratkem v Stopercih otvorili hotel. Mislimo, da bode ta novost posebno izletnike na Donačko goro razveselila. Vedno bodo najokusnejša mrzla in topla jedila pripravljena. Posode bodo velike in snažne, cena pa nizka. Utrujenji popotniki našli bodo prav prijetno ležišče v sladko duhtečem senu pod streho. — Vidite, tudi mi Stopercani napredujemo. Stopercan.

Izpred mariborskega porotnega sodišča. (Zverinska roblina). Pred porotniki stali so 26. m. m. 32letna Alojzija Germič, soproga Tomaža Germiča, njena gluhonema brata Fran Lovrec in Josip Holc ter njih mati, Marija Rantuša. Ta se je kot dekle pisala Holc. Omožila se je potem z nekim Lovrecem in kasneje z Rantušo, kar je vzrok, da se njeni otroci različno pišejo. Zatoženi so bili, da so skupno umorili leta 1897. soproga Alojzije Germič, katerega so potem razsekali na kosce ter ga kuhali tako dolgo v kotlu, da se je meso povsem razkuhalo; kosti so pa sežgali. Umorjenčeva soproga je priznala, da je po hudem prepiru ustrelil njen brat Lovrec njenega moža ter je zakopal mrtvečevo truplo v kleti. Toda njiju mati jima je svetovala, naj razsekata truplo in ga kuhata tako dolgo, da se bo meso razkuhalo. Storili so tudi res tako, kakor jim je mati rekla. Na njen svet, naj dajo razkuhanu meso in

mrmral. Sterne se je hudo začudil in potem rekel: „Moj ljubi, ali ne veš, kaj se hlapcu spodobi? Tvoj gospod ti gotovo ni zapovedal, da se moraš tako robatu obnašati. Jaz ti bom zdaj pokazal, kaj bi bil ti moral storiti. Sem na ta stol se vsedi in misli, da si jaz!“ Po teh besedah gre Sterne iz hiše in prav pohlevno potrka na vrata. Hlapec se zadere: „Le hitro noter!“ Sterne ponižno vstopi, se lepo prikloni, mirno položi divjačino na mizo in lepo reče: „Moj gospod so vam tu le nekaj malega poslali. Srčno vas pozdravljajo in želijo, da bi vam prav dobro teknilo.“ Hlapec se nasmehne in si misli: čakaj, zdaj te pa imam v kremplih. Ko je Sterne jenjal govoriti, vstal je hlapec in ljubeznivo odgovoril: „Povej svojemu častitemu gospodu, da se prav lepo zahvalim in da ga priščno pozdavim.“ Med tem pa potegne iz aržeta nekaj denarja in ga ponudi Sternu, rekoč: „Tu pa imaš ti nekaj malega! Kupi si glažek vinca in ga spij na moje zdavje!“ Pri teh besedah bi bil Sterne skoraj od smeha poknil. Hitro je tudi on v aržet segel in hlapcu lep „trinkeld“ dal.

Pozneje ni bilo treba Sternu več tožiti o hlapčevi robotosti, hlapcu pa ne zavoljo Sternove skoposti.

juho svinjam povžiti, je odgovorila Alojzija Germič, da bi utegnile svinje vsled tega poginiti. Tako je vlivala mati ostanke mrtveca v škaf, a soproga jih je znosila na gnojišče. Gluhonemi Fran Lovrec je izjavil, da je ustrelil svojega svaka v obrambo, ker mu je ta grozil s sekuro. Alojzija Germič je živela s svojim možem v velikem nesporazumljenju, tako tudi njeni sorodniki, vsled česar ga je njen brat Fran Lovrenc ustrelil. Še pri obravnavi je dejala Germič: „Sicer pa mi ni žal, da smo tako storili, dosti smo pretrpeli pred njim.“ Mati Rantuša je pa trdila, da ni ničesar vedela o umoru. Ko je vprašala l. 1900 svojo hčer, kje ima moža, jej je baje odgovorila nečloveška žena: „Prokleta baba, ako boš vedno izpraševala, ti odsekam glavo!“ Napram ječarju pa je Germičevka obžalovala, da ni poštropila trupla svojega moža z blagoslovljeno vodo. Tudi v spalni sobi, ko je hitel njen brat z nabito puško na moža, je — molila. Umorjenčevo obleko so našli na polju zakopano, na njej ni bilo sledov krvi, niti strela, pač pa je bila večkrat prerezana kar vzbuja sum, da je sodelovala vsa rodbina pri umoru Tomaža Germiča in sicer z noži. Obravnava je trajala dva dni. Gluhonemi morilec Fran Lovrec je bil obsojen na smrt, njegova mati Marija Rantuša na dvanajst let, umorjenčeva žena pa na štiri leta ječe. Josip Holc je bil oproščen. — **Zopet obsodba — na smrt.** Porotno sodišče v Mariboru je v četrtek, 28. novembra zopet izreklo smrtno obsodbo. Tožena je bila 36letna omožena Majija Vertič iz Podbreža pri Mariboru, ker je utopila svojega tri tedne starega otroka. Mož obsojenke je v blaznici. Marija Vertič ima dvoje zakonskih otrok, za katere pa njej ni treba skrbeti. Meseca avgusta je povila nezakonskega otroka in sicer v hiši neke sordnice. Ta je obsojenki prigovarjala, naj ostane z otrokom pri njej, toda Marija Vertič je silila v Ptuj, da bi šla tam v službo. Mikalo jo je lahkomišelnost življenje, kateremu je od nekdanj udana. Res se je necega dne odpravila v mesto. Na potu je otroku zavezala usta, privezala nanj kamen in ga vrgla v vodo kjer je utonil. — **Še ena obsodba na smrt.** V soboto dne 30. novembra vršila se je obravnava ki je razkrila kaj žalostno sliko iz kmetškega življenja. Obtoženi sta bili 24letna Marija Kerček iz Sp. Polskave zaradi detomora in njena 46 let stára mati Katarina Kerček, zaradi umora. Mati in hči sta se pečali z jednim in istim hlapcem, s katerim je mati imela tudi otroka. Ko so se pri Mariji Kerček pojavili nasledki občevanje z materinim ljubimcem, sta se mati in hči dogovorili, da ubijeta otroka, ko pride na svet. To sta tudi izvršili. Ubili sta otročiča z udarci s pestmi in truplo prav površno zakopali, tako da so po mnenji Katerine Kerček psi in mačke truplo požrli. Obe obtoženki sta bili obsojeni in sicer Marija Kerček na 4 leta, njena mati Katarina Kerček pa na smrt na vešalah.

Porotno sodišče v Celju. Dne 2. t. m. se je imel zagovarjati pred celjskim porotnim sodiščem 52letni, zakonski Jože Jelen od Sv. Andreja pri Polzeli radi ponarejanja denarja. Skušal je na več načinov pona-

rediti srebrni denar po 1 gld. in se mu je slednjič res posrečilo, da je spečal eden goldinar, vlit iz cina in cinka, neki natakari. Skušal je ponarejati tudi papirnate bankovce. Bil je obsojen na 13 mesecev težke ječe. — Isti dan se je imel zagovarjati 19letni posestnikov sin Fr. Novak iz Hazelbaha, ker je dne 9. septembra t. l. iz ljubosumnosti štirikrat ustrelil na Mat. Romih-a in ga nevarno ranil. Bil je obsojen na dve leti ječe. — 26letna Ivana Srebotnik iz Zg. Gorč, zakonska, a od svojega moža ločena, je obtožena, da je umorila lastno svoje dete; obsojena je bila na tri leta težke ječe; njen ljubimec 20letni Jož Žekar iz Slivnice, njen sokrivec in obdolžen tudi tatvine, pa je dobil edno leto ječe. —

Pretečeni torek je bil obsojen 18letni Alojzij Kosar rojen v Šmarjih, pristojen na Blanco pri Sevnici v sedemletno težko ječo. V mesecu juliju t. l. je ukradel namreč v Pokleku pri Podsredi najprej M. Hriberšku pištolo s streljivom ter potem tako oborožen vlomil v hišo Janeza Kresnika, odnesel nad 300 kron v gotovini, kakor tudi uro in nekatere druge vrednosti. Končno pa je še hišo zažgal, da bi izbrisal na ta način sled svojemu hudodelstvu. Požar je povzročil omenjenemu posestniku nad 1000 kron škode. — **Dne 4. t. m. se je zagovarjal 33letni delavec iz Liboj** Martin Vališ zaradi uboja. Obtoženi, na glasu pretepača, je dne 29. septembra t. l. s kamnom ubil svojega tovariša Matevža Slemenika. Obsodili so ga v petletno ječo. — Dne 6 decembra so obsodili v ednoletno ječo 20letnega rudarja, Jos Batiča iz Trbovelj ki je v noči 22. septembra t. l. napadel iz ljubosumnosti tovariša Antona Simoniča ter ga tako hudo naklestil, da mu je zdrobil desno roko, ki so mu jo morali v bolnišnici odvzeti. — Grd hudobnež je 76letni berač Gaspar Bračun, ki je že pred 26 leti posilil mlado deklico, ter jo na to zadavil, za kar je presegel 20 let v ječi. Te dni je bil zopet obtožen podobnega čina na 4 letni deklici. Obsodili so ga v triletno ječo. — Uboja obtoženi kmečki sin Jurij Zmrzlak od Sv. Marka pri Trbovljah je bil obsojen le zaradi prekoračenja silobrana, odnosno po § 335 kaz. zak., v petmesečni strogi zapor. Obsojeni je namreč ubil s sekuro rudarja Antona Lampreta, ki ga je dražil in pretepal.

Pomota. V zadnjem „Štajercu“ pripetila se je v tiskarni neljuba pomota. Tiskano je bilo namreč, da je dobil gospod poslanec profesor Robič od deželnega odbora v Gradcu za svoje vinograde 20 gold. podpore. To pa ni prav, ker g. Robič dobil je podpore od štajerskega deželnega odbora **20 tisoč** kron.

Iz Slov. Gradca. — Ljubi „Štajerc“, tukaj si se začel prav dobro širiti, čeravno te klerikalci in njih nesramni listi obrekujejo, kajti mi kmetje smo spoznali sleparsko postopanje teh kmečkih zapeljivcev in oderuhov. — Čeravno mariborski nesramni „Fihpos“ kriči, da si ti dragi „štajerc zoper sveto vero, list nemčurskih in nemških kramarjev itd. To ni res. — Mi kmetje še nismo v Tebi zapazili protiverskega postopanja in zavoljo tega mi kmetje tako po tebi segamo. Da pa včasoma kakega nesramnega klerikalca

po zasluži naklepleš, to imaš ja popolnoma prav. Seveda temu časniku ni vseč da bi svet, ali vsaj kmečko ljudstvo izvedelo pregrešno življenje teh hinavcev. Prave duhovnike pa še ja celo pohvaljuješ. Ta časnik misli, da smo mi kmetje tako slepi, da bi verjeli, da hoče on s svojimi klerikalci kmete braniti zoper te in nemške in Nemcem prijazne kramarje. O ta bedak. Mi ja okoli in okoli vidimo in slišimo, da ti listi in klerikalci najpridnejše slovenske narodnjake kramarje sovražijo in napadajo če se jim ne uklanjajo, po drugi strani pa nemške in nemčurske kramarje hvalizujejo in celo pregrešne falote čislajo in zakrivljejo ako trobijo v klerikalni gnil rog. Oni listi kvekajo, da Ti ljubi „Štajerc“ pomagaš nemškim in nemčurskim kmetom udirati nas slovenske kmete a oni, od nas le branijo. O ti peklenska zvita sleparija. Da take sleparije sodnija ne kaznuje. Pa Bog jo že bode, ja čisto gotovo. Poglejmo si te liste in klerikalce; oni vidijo, če kak kramar v kaki fari si v potu svojega obraza zasluži par sto goldinarjev, ako pa kak klerikalec faro strahuje in trpinči za 40 — 50.000 gld. k temu so ti hinavei tiho, to celo prikrivljajo. Kaj bi storil, da bi bil zveličan? Razdeli tvoje premoženje med uboge, kodi za menoj in poslušaj moje nauke. Ložje pride kamela skozi šivankino uho, kakor bogatin v nebeško kraljestvo. — Besede Kristusa. In glejte kako ti klerikalci hrepenijo po premoženju, in ga kupičijo, brez da ga potrebujejo. O ti peklenska zarota. Ljudstvo gleda in premišljuje. Časniki pravijo, sveta vera je v nevarnosti. — Sleparija. — Vera je res v nevarnosti, — pa ne sveta, Kristusova vera, o ne; pač pa vera tih hinavskih tovarišev „Našega Doma“ in „Slov. Gospodarja“ kmečkih zapeljivcev. Skoraj bodo zgubili tla. Dragi „Štajerc“, le tako naprej, prihodnjic ti poročamo več.

Iz Ptujске Gore. (Nekaj o „kunštosti“ naših klerikalnih obč. odbornikov in g. župana). Res, jako zanimivo je, kadar imamo pri nas občinske seje. Teh sicer ni dosti, a kadar pa so, „blesti se uma svitli meč“. — Tako imeli smo letos 20. 2. prvo občinsko javno sejo in pretresovali občinske račune. K seji prišlo je tudi nekaj drugih davkoplačevalcev, ki so se zanimali za račune, da slišijo, kako se z njihovimi krvavo zasluženimi krajcarji gaspodari. Toda naš modri župan črnogorski in večina odbornikov tega niso bili navajeni, da bi se še kdo drugi v njihove občinske razmere vtikal. In kaj je storil naš ljubi oča Kranjc? Vstal je iz svojega prestola in rekel: „Jetzt kommen solche Postnummern auf die Reihe, wo nicht erlaubt ist, jedem zuzuhören, deswegen müssen wir die Zuhörer entfernen.“ Bravo! pritrtili so mu njegovi odborniki — pristaši. To se je zgodilo menda zato, da bi naši farani ne izvedeli, koliko kazni je naš ubogi, priljubljeni, mnogokrat zarubljeni župnik g. Sattler že plačal v našo občinsko blagajno. — Ker se mi je to vendar preveč zdelo, sem kot občinski odbornik temu ugovarjal, pa — to sem jo skupil! Hudi, jako hudi so bili na mene in ni bilo druge rešitve kakor da sem te gospode opozoril na člen 43 občinskega reda, ki se približno glasi: Odborniške

seje so javne, vendar pa se lahko izključi njih javnost, ako predlaga to občinski predstojnik ali trije odborniki, nikoli se pa to zgoditi ne sme, ako se dotična seja tiče občinskih računov ali prihodnih obč. načrtov, pač pa se to tudi sme zgoditi, če bi se poslušalci predrznili posvetovanje seje motiti in to še le tedaj, ako bi ti po prvem opominu predstojnikovem motenja ne opustili. — Da se ne pozabi med drugim tudi na naš vzorni red glede blagajništva, moram pričeti od začetka. Toraj naš gospod župan sklical je omenjeno sejo. Pod pazduho prinesel je blagajnične knjige, še-le za njim jo primaha blagajničar, seveda ta brez knjig, ker ta je samo na papirju zapisan. Bržkone se blagajničarju še sanjalo ni, kaj je v njih črno na belem zapisano, (gospod župan, ali ni to proti občensk. redu?) ker župan je vodil knjige sam. Potem so se računi pregledovali, neki odborniki so bili pri mizi pri knjigah, drugi so sedeli pri peči, saj bilo je pa tudi res mrzlo; konečno pa so prišli do zadnjega računa, kateremu je manjkalo pobotnice. Pa to nič ne dé, saj se je gospod župan opravičil. Videli smo toraj, da je stvar pomankljiva, ali podpisali so dotični sklep računov razen mene in še dveh odbornikov vsi. — Prašal sem pozneje nekega odbornika zakaj je oni sklep podpisal in ta mi je odgovoril: „Ja, drugače bi me pa župan tožil.“ — Toraj, vsem odbornikom je znano, da je bil oni račun pomankljiv in da se ni strinjal z občinskimi sklepi, vendar so ga kot prvilnega spoznali in podpisali. Eden odbornik je, videvši, da ni stvar v redu, sejo zapustil, druga dva sva ugovarjala in prosila župana, da se najin ugovor vzame na zapisnik, vendar to se ni zgodilo. — Vložil sem proti takemu postopanju ugovor in upati je, da ga deželni odbor kmalu reši. — Dobro bi bilo, ko bi se tudi na Črnogornem vremena zjasnila. Kaj ne, gospod župan, takšna kritika je vendar dovoljena, zato pa mislim še drugokrat in to po malem kaj poročati, samo toliko bi Vas prosil, da me ne daste v vam priljubljeni „Fihpos“ ali celo v celjsko „Domovino“, katera se tako rada ob mene in moj cepikel obregne. Pa brez zamere. — Vaš Repa.

Bizeljsko. V št. 15, 5. decembra 1901 je v nekem klerikalnem mariborskem umazanem lističu nazonanjeno, da si je ta listič veliko število prijateljev v naši občini pridobil. Med drugim tudi smeši tukaj delujočega učitelja g. Stöger-ja in pa enega trgovskega pomočnika, da sta baje naročnika „Štajerca“. Pravi tudi, da si g. učitelj gladi svojo sivo brado z modrostjo „Štajerca“; podpisal se je ta imenitni dopisun pod marko „Bizeljski fant“. No saj poznamo tega bizeljskega fanta dovolj; tudi on bi si svojo brado gladil, da bi jo imel, a že dolgo je nima, pa je tudi ni imel, ker oh, nesreča, porezali mu je niso! — Ta bizeljski fant naj miruje, da se ne bodo še druge kaj neresnične, njemu neljube stvari objavile — tako tudi onem, ki nikdar ni nikake skušnje naredil. Pripomniti se še mora, gospod urednik, da je Vaš cenjeni list „Štajerc“ tukaj, kar tudi sami znali boste, bolj razširjen in posebno priljubljen, bolj, kakor je bizeljskemu fantu ljubo in da se s svojimi dopisi v

kakem klerikalnem listu le reklamo dela Vašemu cenjenemu listu. Bizeljski občan.

Svoji k svojim. „Gospodar“ se jezi, da smo se mi za ubogega Lojza v Ptuju zavzeli, in pravi k temu: Lojz ni pošten kmečki sin, kajti on zataji svoj materni jezik. No, mi prašamo „Gospodarja“, kaj je Lojz napravil, da ga on tako grdo obrekuje. Mi mislimo, da g. dr. Horvat preje zataji svoje kmečke stariše, ker on ima z ubogimi kmeti malo usmiljenja. Lojz pa dosèdaj ni napravil škode nikomur in nikakih poštenih kmetov iz hiše zapodil, ampak živi mirno in kot trgovec deluje pošteno. Ako se bode pa „Gospodar“ postopil še enkrat za Kranjca Havelka in Hrvata Lončariča potegniti, potem bodedo mi kmetom povedali, zakajso gospoda Havelkata pri trgovcu Wegscheiderju v Ptuju kot komija zapodili!

Zunanje novice.

Vsa rodbina — zblaznela. Iz Berolina javljajo, da je ustanovil v Datteju kmet Kaschka nekako versko družbo. Molil je veliko ter se postil s svojo obitelji po cele dneve. Nedavno pa so prinesli listi vest, da je mučil Kaschka tako dolgo svojo ženo, da je vsled bolečin umrla. Daroval jo je Bogu v spravo, kakor je sam rekel. Skliceval se je na besede sv. Pavla: „Brez prelivanja krvi ni odpuščenja. Kaschka je bil seveda blazen. Tudi dva njegova sina, hči, dekla in svakinja so vsled prevelike pobožnosti zblazneli. Prepeljali so vse v blaznico.

Od veselja umrla. V Balassa-Gyarmatu se je pripetil nedavno žalosten slučaj. Gospa Ignacija Pfeifferja se je pripeljala iz Duna-Pentele v Balassa-Gyarmat k poroki svoje vnukinje Margite Heks. Po poroki je blagoslovila novoporočenca, in ko je izgovorila zadnje besede, se je zgrudila mrtva na tla. Prej je bila njena najsrčnejša želja, da bi oddala vnukinjo ljubečemu in skrbnemu možu. Ko se jej je ta želja izpolnila, je pa od veselja umrla.

S plesa v smrt. 11. junija t. l. so potegnili iz kanala dunajskega Novegamesta 20letno Terezijo Mayer, ki je bila prejšnji večer na plesu, potem pa je brez sledu izginila. Pozneje se je dognalo, da je Terezijo Mayer pahnil v kanal njen ljubimec Haderer, kateri je to zaupal svojemu prijatelju Leopoldu Balgu. Balg je Hadererja naznanil sodišču, a par dni zatem se je ustrelil, ker ga je bržčas pekla vest, da je izdal svojega najboljšega prijatelja. Te dni se vrši proti Hadererju sodna obravnava, a Haderer vse taji.

Trpinčenje vojakov. Iz Budimpešte se poroča, da se je v Velikem Varadinu razkrilo na kako nečuden način se časih vojaštvo trpinči. Umril je tam neki Honved-vojak z imenom Florian, ker ga je četovodja s kopitom puške udaril pa glavi tako, da mu je prebil črepinjo. Poročilo pravi: Preiskava je pokazala, da je ta način kaznovanja v tem polku splošno v navadi. To je nezaslišano! Več podčastnikov je sedaj zaprtih zaradi tacega trpinčenja.

Ali hočeš biti srečen? Neki star bretonski narodni pregovor odgovarja na to vprašanje. Ali hoče-

biti srečen en dan? — Napij se! — Ali hočeš biti srečen tri dni? — Oženi se! — Ali hočeš biti srečen osem dni? — Zakoli si prešiča! — Ali hočeš biti srečen vse življenje? — Postani župnik!

Nevarni bonboni. Iz Moskve javljajo: Višji uradnik, ki se je vozil v Malahovko, se je seznanil na potu v kupeju z dvema elegantnima damama; ponudili sta mu bonbone, a ko je uradnik bonbone snedel je kmalu zaspal, mej tem pa sta izginili dami in ž njima uradnikova denarnica, zlata ura in verižica.

Sodnik, ki se je sam obsodil. Sodnik Cowtright v mestu Winnipegu v Kanadi je že 20 let opravljaj prav zvesto svojo službo, strogo je varoval red in poštenje. Tekom teh 20 let je obsodil več nego 500 oseb zaradi pijančevanja. Nedavno se ga je pa sam nasrkal, ob priliki, ko ga je obiskal po dolgem času neki prijatelj. Drugi dan je prišel v pisarno, občinstvo pa je že izvedelo o njegovem nočnem junaštvu. Sodnik se je vsedel ter s strogim glasom zaklical: „Fran Cowtright naj vstane.“ Ker je poklical svoje lastno ime, je vstal ter dejal: „Cowtright, vi ste sinoči prestopili zakon, vi ste se upijali! Ne tajite tega! Ne odgovarjajte! To je istina, vi ste bili „trčen.“ Žal mi je, toda obsoditi vas moram h globi 20 dolarjev. — Občinstvo je poslušalo tiho, in sodnik je še do dejal: „Chowtright, ker ste se pa vedli 20 let vselej dostojno, torej vam kazen odpuščam.“ Občinstvo je sprejelo razsodbo s hrupnim ploskanjem, in sodnik je začel obravnati drugo sodno zadevo.

Premetena sleparka. Na Dunaju so zaprli ženo dimnikarja Pajarola zaradi ponarejanja menic. Ponarejala je menice kar na debelo. Podpisovala je imena najodličnejših ljudi, tako dunajskega namestnika grofa Kielmansegga, in na ta način izvabila zopet od najodločnejših ljudi blizu 700.000 kron. Ker je vedno nastopala kot jako bogata žena, ki ima mnogo zvez z aristokratskimi krogi, so se ljudje lahko dali prevariti. Bavila se je pa tudi z drugimi sleparijami ter na pr. od nekega juvelirja izvabila dragotin za 8000 K. Na ta način je žena že več let sleparila, a prisleparjeni denar sproti zapravila, kajti dobilo se ni pri nji ničesar.

71leten morilec. 71leten dninar Fran Novak iz vasi Dolani na Češkem je sunil v vodo 10letno Ano Halaus iz osvete, ker je povedala starišem, da jo starec vedno nadleguje in zalezuje. Ko je priplavala deklica na breg, jo je potisnil iznova v Veltavo ter jo držal tako dolgo pod vodo, da je umrla. Novak je bil obsojen te dni radi zavratnega umora na smrt na vešalih.

Nesreča. Dne 4. t. m. našli so na Gorenjskem pri Kamnigoricu dva mladeniča stara okoli 20 let mrtva v hiši. Zvečer sta prišla malo „korajžna od žganja“ v hišo, ker se pred ni kurilo, sta zakurila in to je bila njiju smrt, ker oglenčeva kislina je uhaljala skozi slabo peč. Pazite na zakurjene peči.

Silna nesreča na železnici. Na Wabash-železnici v Združenih državah severoamerikanskih se je v noči od 27. novembra pri postaji Seneka blizu Detroita zgodila strahovita nesreča. Neki vlak, v katerem so

se vozili sami izseljenci — kdo ve, če ni bilo mej njimi tudi kaj Slovencev, bi bil moral čakati na postaji da pride od zapada drug vlak. To pa se ni zgodilo. Vlak z izseljenci se je odpeljal in zunaj postaje trčil s tovornim vlakom. Posledice so bile grozne. Vlak z izseljenci se je vnel, 80 oseb samih izseljencev je bilo vbitih, 150 oseb pa ranjenih. Med temi je 25 težko ranjenih.

Sovraštvo celo za grobom. V Kremsu nad Durnavo je umrl te dni dr. Karol Allesina pl. Schweitzer, ki je zahteval v svoji oporoki odločno, naj ga pokopljejo v vrtu njegove grajščine, na noben način pa ne v rakev njegovih starišev. Ranjki se je oženil zoper voljo svojega očeta z revnim, toda lepim in pridnim dekletom; radi tega ga je oče toliko mrzel, da se celo na smrtni postelji ni hotel spraviti s svojim sinom. Zato tudi sin po smrti ni hotel zveze z očetom. Nespravljivi mož je bil 37 let star ter je zapustil ženo in troje otrok.

Mrtvečeva srajca. v Szurdoku, v maramaroškem komitatu, je navada, da razdele sorodniki obleke umrlih mej reveže. Pred kratkim je umrl tam neki Vazilij Grigor. Njegova mati je obljubila Ivanu Bori srajco svojega sina. Toda pozabila je na svojo obljubo ter dala srajco nekemu drugemu. Bora je zato šel po noči na pokopališče, izkopal je umrlega Grigorja ter mu slekel srajco. A prav v istem času je prišlo mimo pokopališča par deklet in mladeničev; Bora je hotel zbežati, toda mladeniči so ga ujeli ter ga izročili orožnikom.

Zenski lakaji v Londonu. V mnogih odličnih hišah londonskih so odpravili v zadnjem času moške posele in jih zamenjali z lepimi dekletimi. Gospem je ležeče na tem, da so dekleta čim najbolj zala in krepka. Iščejo se zato velika in leporasla dekleta. Neka dama ima skoraj šest črevljev visoko dekle, da sprejema goste. Oblečena je črno, ima bel predpasnik in belo čepico. Ker pa je preširoka okoli pasu, ji je obljubila za vsak centimeter, ki ga bo merila manje okoli pasu, 1 šterling na leto več. Zato tekmujejo dekleta v tem, katera bo imela ožji obseg. Tanke so vse kakor ose, a velike in široke črez pleča kot grenadirji. Neka druga dama pa je oblekla svoje ženske lakaje v tesne, ozke atlasaste hlače do kolen, črne svilene nogavice, cipele z zaponko, v bel telovnik iz brokata in črn žaké iz žameta. Tudi paži so deklice ter so oblečene bolj ali manj po gledališko.

Potovalec v zaboju. Kakor javljajo iz New-Yorka, so našli na tovorni ladiji „Palatia“, ko so jo gasili, zaboj in v njem zabitega človeka, ki je bil vsled lakote in žeje onesvesčen. Dognalo se je, da je dotični človek neki Beck iz Budimpešte, ter da je prebil 17 dni v zaboju. Imel je pač toliko denarja, da bi si kupil vozni listek iz Hamburga v New-York, a potem mu ni ostalo še 100 dolarjev, ki bi jih bil moral pokazati, da ga puste z ladije, zato je zlezal v zaboj. Radi slabega vremena je trajala vožnja 17 dni mesto 10, in tako je Becku zmanjkalo živeža, ki ga je vzel seboj. Beck si je hotel prislužiti v Ameriki kaj denarja, da bi se potem lahko oženil.

Radi dobitka v loteriji — zblaznela. Iz Berolina javljajo: Nedavno je stavil pomočnik Stock v loteriji in dobil 18.070 mark. Njegova žena je bila tega dobitka tako vesela, da je samega veselja — zblaznela. Prepeljati so jo morali v blaznico. Njen mož pa dela, kakor doslej, pri svojem mojstru.

Mož v ženski opravi. V Pilznu na kolodvoru je vzbujala nedavno občno pozornost ženska, ki je bila povsem moškega vedenja. In res je redarstvo dognalo, da je dotična ženska pravzaprav moški, ki je bil vpisan v krstni knjigi kakor Marija Carfiol, a je bil že od mladosti ženski odgojen. Mladenič je nosil svoje lase v dveh dolgih kitah. Ko je minilo zaslišavanje, so vtaknili „Marijo Carfiol“ v moške obleke; prej pa so mu odrezali kiti. 19letni Carfiol je služil v zadnjem času za sluškinjo pri nekem posestniku. Revež nosi šele sedaj, ko ima že 19 let, svoje prve hlače.

Električen stroj — mesto britve. V Parizu je sestavil brivec Bontemps stroj, ki nadomestuje britev in brivca. Ta mali stroj treba držati prav malo časa v roki ter ga premikati, in človek je obrit. Brivec je stroj že rabil, toda dotičniki, katere je s tem električnim strojem bril, so opazili, da imajo vsi spodnje dele obraza — višnjeve. Zdravniki so dognali, da jih je stroj ožgal. Brivec je moral svoj stroj zopet odložiti, 14 njegovih delodajalcev ga je pa že tožilo, ker jim je ožgal obraze.

Gospodarske stvari.

O pomenu in uporabi umetnih gnojil.

Predavanje Dr. Ernesta Kramer-a, docenta na tehniški visoki šoli v Gradcu.

(Dalje.)

Kakega pomena pa so umetna gnojila za kmetijstvo?

2. S pomočjo umetnih gnojil zamoremo hitro ukrepčati zemljo, ki je zaradi slabega obdelovanja deloma izmolžena in oslabela; njena moč in plodovitost se ne povrne samo, marveč tudi zdatno pomnoži.

3. Zemljo (novino), ki je še nismo nikdar obdelovali, zamoremo napraviti z umetnimi gnojili, akoravno primeroma le malo ž njimi pognojimo, bolj plodovito, da dobimo od nje več pridelkov kakor, če bi bili gnojili samo le z živinskim gnojem.

4. Bolehajoče in slabe setve, med temi v prveji vrsti žitne setve, se z umetnim gnojenjem, ako se to zgodi pravočasno in le z malenkostjo teh gnojil, čudno hitro porastejo in okrepcajo, ter nam prinašajo veliko sadu. Na tem mestu je posebne važnosti čilski solitar.

5. Z umetnimi gnojili preide se lahko primeroma hitro na istem polji z jednega kolobarjenja na drugo, ne da bi s tem manj pridelovali. Na ta način giblje se lahko na polji veliko prosteje, ker je posebno tedaj velike važnosti, ako ti je na tem, da si pridobiš največ čistega dohodka od rastlin, katerih imaš največ nasejanih.

6. Še celo, ako ti je neugodno vreme polje opustošilo, si lahko z umetnim gnojem, ki ima silno veliko moč, hitro pomagaš, da zemlja zopet zadobi ono

redilno moč, kar je posebno v višjih, mrzlejših gorskih legah silno velike važnosti.

7. V pogorskih legah ima umetno gnojenje še to bistveno in veliko prednost, da lahko z primeroma najmanjšimi stroški gnojimo; kajti le malo metričnih centov umetnega gnoja zadoščuje za celih sto oralov. Na strmo in težko dohodno polje ne moreš nikakor živinskega gnoja brez velikih stroškov spraviti, kar se pa najlažje zgodi z umetnim gnojem, katerega lahko v vreči tja nanosiš in kateri plodovitost zemlje ne ohrani samo, marveč jo še le povekšuje.

8. Konečno omenimo naj le še, da so umetna gnojila pri posebnih nasadih n. pr. v vinogradih ali na polji, kjer imaš nasajen hmelj ali druge rastline, ki se v trgovini visoko cenijo, največjega vpliva.

Kako naj se uporabljajo umetna gnojila pri različnih nasadih?

Za uporabo umetnih gnojil, katere bi bile merodajne pri vseh razmerah in katere bi bile povsod gotovega uspeha, ne moremo podati nobenega posebnega pravila; gospodar naj toraj sam po svojem načinu poskuša s tem gnojenjem. Važnejša gnojila mora gospodar sam na vsem svojem polji na razne načine poskusiti; razumni gospodar poprijel se bode rad vseh teh gnojilnih načinov, ki mu sploh ne dajejo veliko truda, ako pomisli, da bode tako poljedelstvo njegovo imelo veliko koristi. Vednost o tem in lastna skušnjava bodo mu v jako veliko pomoč.

V posameznih slučajih naj se rabijo ta-le gnojila:

1. Za zrnino in sploh za vsako žito, ki raste na težki in obilo živi zemlji, katero si poprej gnojil z živalskim gnojem, jemlji v prvej vrsti superfosfat koščene moke. Gnoji pa v jeseni ali na spomlad. Za suho, lahko zemljo vporablja naj se v jeseni amonijakov superfosfat, spomladi pa solitarjev superfosfat. Za zaostale, slabe ali bolehajoče setve pristuje najbolje čilski solitar. Ako se ž njim pognoji po vrhu, zadostuje 50—70 kilogramov čilskega solitra za oralo (à 1600 □°). S superfosfat pognoji se oralo z 200—250 kilogramov.

2. Kar zadeva gnojenje krompirja, živinske in sladorne pese omenimo sledeče:

Za krompir vporablja se z vspehom superfosfat koščene moke, ki ga zadostuje za oralo 150—250 kilogramov. Za pično peso je dober superfosfat koščene moke, ako se mu pridene čilski solitar.

Spomladi namreč primešaj 150—200 kilogramom superfosfata koščene moke 30—50 kilogramov čilskega solitra. Sladorni pesi ugaja najbolj superfosfat čilskega solitra ali pa superfosfat koščene moke, ako mu prideneš žveplenokisli kalij. Pri tem načinu gnojenja je posebno koristno, ako tla oziroma rastline večkrat okoplješ. Tu naj opozorimo, da naj se to gnojenje, bodisi samo na sebi ali pa smešano z živalskim gnojem najbolje prilega, če pognojimo in potrosimo zemljo povrhu ali po razorih, ko smo bili zemljo poprej razorali in sicer dvakrat po dolgem in počez, da se gnoj popolnoma razdeli. Gnoji pa vedno v mirnem vremenu. Izvemši čilski solitar, katerega uporabi zgodaj spo-

mladi zmešanega s prstjo za površno gnojenje moraš vsa druga gnojila, ako hočeš da bodo dobro prospela, bodisi v jeseni ali spomladi, globokeje pod setev spraviti, kar storiš, če z brano globoko povlečeš.

3. Travnikom, posebno pa onim, ki imajo močno zemljo, ugaja najboljše kak superfosfat. Pri tem načinu travnik v jeseni ali spomladi z brano razgrebi, z gnojem potrosi in potem zopet povlači. Za en oral porabi najmanj 150 kilogramov superfosfata. Strnenim setvam in travi najbolj ugajajo dušičnate kalijske soli.

4. Umetni gnoj koristi posebno hmelju; temu gnoji s kakim superfosfatom pomešanim s solitrnim kalijem. Gnoji pa hmelj tako, da pri vsakej hmelovej rastlini skoplješ 30—40 cm globoko jamo, deneš v njo kakih 10 dekagramov gnoja, ter jo zopet zasuješ.

(Konec prihodnjič.)

Skrivnost.

Kako se prisilijo kokoši, da nesejo jajca po zimi?

Jesenskih in zimskih jajec je malo, zato se pa tembolj povprašuje po njih in se dobro plačujejo. Po takem se izplačanje perutninoreje ne opira samo na to, koliko jajec ena kokoš na leto znese, pač pa se bistveno jemlje ozir na to, koliko znese kokoš jajec v jesenskih in zimskih mesecih, ko imajo jajca ceno visoko.

Govori se o kokoših, ki nesejo po zimi, in misli pri tem, da se nahajajo take vrste, katerim je naravno odmerjeno tudi v jeseni in po zimi jajca leči.

K takoimenovanim zimskim valilkam spadajo vrste krepke telesne konstrukcije in obilne polnosti krvi, kakor plymouth-roks langshaus, la fleche, laški in različna plemena poljskih kur. Da pa te tudi resnično pozimi nesejo jajca, k temu spada, da so do takrat že popolnoma razvite. K popolnem razvitju telesa strinja se razvitje jajčnika in skoz to nastopi zrelost za nesenje.

Zimska jajca dobivajo se najpopred od mladih kokošij, ki so se zgodaj, toraj v mesecu marcu, najkasneje v aprilu zlegla. Izmed teh zimskih valilk mora vzgojevalec dobre kokoši za rejo obdržati. Pri natančnem opazovanji se lahko dobra kokoš — nesica razloči. Najboljša znamenja se opazijo na grebenu in podbratku. Koliko temnejši škrlatastorudeči so ti v času, ko nesejo jajca, toliko boljše so dotične kokoši. Sredne in slabe valilke imajo bolj bledorudeče grebene in podbradke.

Kurnik biti mora topel, svetel, pripraven za prezračenje, snažen proti prepihu, mokroti, in ostrim severnim vetrom zavarovan.

Kokoši se ne smejo dalje kot 4 leta držati, ker so med tem časom večino jajec znesle.

Glavna stvar pa je in ostane zdatna posebna hrana za tvoritev jajec skoz takšne pokladne snovi, ki imajo iste dele proteinskih in rudninskih snovij kakor jajca ob enem pa razvitje jajec pospešijo, skoz česar se tvorjenje jajec 2—3 krat pomnoži.

Posebno rudninskih snovij manjka kokošim na-

vadno pozimi, kajti varčne gospodinje prodajo skoraj zadnje jajce, tako, da kokoši ne dobijo niti lupinj, do peska in morta pa zaradi zametnega snega tudi ne morejo.

Da se te nadomestijo, je poklajno apno najbolj pripravno, kajti ono ima v sebi ne samo apno ampak tudi fosforovo kislino, kar je za tvorjenje jajčnih lupin in rumenjaka neobhodno potrebno. Tudi za tvorjenje kostij in za hitri preték skubljenja je poklajno apno nenadomestljivo. Perje, kojega perutnina v jeseni zgubi, obstoji največ iz fosforno kislega apna, o čemur se zamore najbolje prepričati, ako se ga sežge. Ostane beli prašek, ki ima največ fosforno-kislega apna v sebi.

Premenjenjava perja zgodi se na račun nesenja jajec, kajti kokoši porabijo hrano za rastenje novega perja. Sreča še je, da pade skubljenje na čas žetve, kajti mnogo gospodinj hrani ob tem času kokoši slabše, ker jajec ne nesejo.

Poklada pa se li poklajno apno redno k klaji, imajo kokoši dovolj zaloge na fosfornokislem apnu, zamorejo skubljenje hitro in lahko prestati in pričnejo takoj nesti. Kot klaja je v tem času najbolj primeren oves in pšenica.

Na 10 kokoši račun se na dan na primer 1 polno žlico poklajnega apna, med tem časom skubljenja in po zimi sme so pa pokladati še enkrat toliko brez da bi jim škodilo.

Koruza deluje na tvorjenje jajec neugodno, veliko boljši je oves z zelenjavo; ker po zimi ni zelenjave, pusti naj se kaliti ječmen ali se namoči deteljno seno in zreže, bode ga kuretina rada pojedla.

Dodatek poklajnega apna stori kuretino živahno in zdravo, jo obvaruje pred boleznimi, je neškodljivo in se je pri stotinah perutninorejih najbolj obneslo. V potrdilo tega nekaj izmed mnogih nam pripisanih pohvalnih pisem.

Zgodno izvaljenje, topel in snažen hlev, obilna hrana in pridno dodajanje poklajnega apna skozi celo leto je prava skrivnost jesenskih in zimskih jajec.

Pošljite mi zopet . . . kg. poklajnega apna, od kojega učinka sem se že prepričal popolnoma. Še nikoli niso kokoši po zimi tako zgodaj jajca nesla kakor letos po dodaji poklajnega apna. Kakorhitro pa navadno porcijo niso dobile, bilo je z nesenjem jajec kakor bi odrezal, vse so nehale.

. . . . 20. januarja 1897. **Franc Silar.**

Jaz sem že opetovano pri Vas naročil poklajno apno in ga pri kokoših vporabljam z najboljšim vspehom. Odkar jaz mojim kokošim primešavam poklajno apno, nesejo one neutrudljivo tudi pri najhujši zimi. Tudi proti lizanju pri govedih sem Vaše poklajno apno z najboljšim učinkom preskusil, zamorem ga toraj vsakomur najtopleje priporočati.

. . . . 13. oktobra

Marija vdova Kirchlechner.

Pošljite mi . . . kg. poklajnega apna. Bil sem z poskušnjo prav zadovoljen. Kokoši pričele so nesti takoj.

. . . . 27. februarja 1897.

Matija Mayrpeter, grajščak.

Vaše poklajno apno dajem jaz vsem domačim živalim, celó lovskim psom, ki so potem jako trpežni. Kokoši nesejo prav pridno velika, okusna jajca. Pretečeno zimo imeli smo od 11 kokošij vsaki dan 7—9 jajec, čeravno naše kokoši zaradi velicega snega pred aprilom niso mogle na prosto.

. . . . 22. oktobra 1900.

Jožef Geisinger, okrajni gozdar.

Prosim najuljudneje, mi zopet . . . kg. poklajnega apna poslati, ker se je ono pri moji perutnini dobro izkazalo.

. . . . 26. aprila 1897.

Franc Effner.

Loterijske številke.

Trst, dne 30. novembra: 78, 82, 81, 40, 47.
Gradec, dne 7. decembra: 64, 78, 32, 66, 44.

Stajerska
ROGAČKA
KISELA VODA Tempel-in-Styria-veleco
OSVEŽUJOČA PIJACA. Nepresegljiva zdravilna voda. 79

Vedno sveža žgana kava.

Najlnejše aikserovo in namizno olje.

F. C. SCHWAB
„pri zlati krogli“
v Ptujju.

Priznamo kot najcenejša nakupovalnica za moko in špecertijsko blago.

Otrobi, moka za klajo in sočivje.

Prava Sultanova-figova kava.
Kakau in čokolade.

Špeh in jedilna mast. 361

Išče se omožen majer

ki ima tri delavne osebe. Ravno tam sprejme se tudi eden kravji hlapec. Vprašati ali ponudbe poslati je naravnost g. **Jos. Ornig-u** v Ptujju. 367

Priprosta, odraščena deklica, ki zna dobro računati, **se sprejme kot prodajalka.**

Vprašati je pri g. **W. BLANKÉ-ju** v Ptujju. 368

Umetna gnojila.

Fabrika kemičnih izdelkov v Hrastniku priporoča za pomladno setev svoj rudninski

superfosfat

z 12 do 14% v vodi raztopljive fosforne kisline, kateri je nasproti vedno se podražujoči Thomas-ovi žlindri, vsled hitrejšega učinka, daleč presegajoč in vrhu tega skoz precejšno vsebino gipsa za na apnu revna tla neobhodno potreben. 347

Brata Slavitsch v Ptuj

(v podružnici pri mostu)

priporočata za praznike lepo, suho melo, pravo maslo, domačo maščo, in zasekani špeh, orehe, suhe slive, fige, rozine, dobro kavo in različno drugo špicerijsko blago, po prav nizki ceni in dobri postrežbi. 366

Pozor krčmarji!

Martin Šuen, posetuik vinogradov v Gradošaku štev. 25, pošta Jursinci pri Ptuj, naznanja, da ima še mnogo domačega letošnjega naravnega vina iz lastnega pridelka na prodaj in sicer rudeče vino (izabela) po 13 do 14 kr. liter in belo vino po 16 do 18 kr. liter, postavljeno na ptujsko železnično postajo. 363

Dva kovaška učenca ki sta okoli 17 let stara in imata veselje se učiti kovačije (motke, sekire itd. izdelovati), se sprejmeta v učenje na tri leta. Hrano, obleko in bolniško kaso ves čas prosto. Vpraša se pri

Franc Pristavnik-u, kovač Oplotnici pri Poličanah. 354

ODLIKOVANA NOVOST

ŠTV. 142

CEKACO-PERESA

(MARKA JE DOBESEDNO REGISTROVANA)
V EF- IN F-KONICAH (SPITZEN)
SE DOBIVAJO V VSEH TRGOVINAH Z
PISARNIŠKIMI POTREBŠČINAMI.

362

Trgovina

z špicerijo, kolonijalnim blagom, delikatesami in mineralno vodo.

— **TRAUN & STIGER v Celji.** —

263

Časnik „Štajerc“

zastopa kmečke koristi in prinaša najnovejše novice ter šaljive pripovedi, velja za celo leto s poštnino vred **samo 60 krajcarjev** ali 1 K 20 h. Naroči se na ta časnik lahko z vsakim dnevom. Naročnina poslata je naprej z natančnim naslovom. Na samo naročilo brez denarja, se časnik ne pošlje.

Kdor nam pošlje kakšen dopis, naj pridene svoje ime na poseben listek. Imena seveda ne izdamo.

Ker „Štajerca“ čita najmanj 200 tisoč ljudi, se opozarjajo vsi tisti, ki imajo kaj za prodati ali kupiti, kaj za v najem dati, iščejo kake službe, ali sploh imajo kaj po časnikih naznaniti, naj se blagovolijo zaupno obrniti na list „Štajerc“. Cene so jako nizke. Za manj kot eno krono se oznanila ne sprejemajo. Pri oznanilu ene krone piše se lahko 30 do 40 besed.

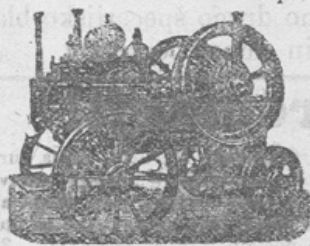
A. d. Hochegerja

glavno zastopstvo marienfeldske tvornice motorjev in lokomobil
(Marienfelder Motoren- und Locomobilen-Fabrik)

Dunaj VIII/2 Josefstädterstrasse 64

nasproti postaje mestne železnice „Josefstädterstrasse.“

Zaloga motorjev in lokomobil, ki se gonijo s petrolejem, bencinom, špirom in plinom.

Nikake nevarnosti glede ognja ali da bi se raznesli, so vedno pripravljene za delo. — Najboljši in najmočnejši stroji, kar se tiče vstrajnosti. — Primerni za kmetijske, industrijske in druge namene. — Popolne mlatilne priprave. — Mlatilnice od Hofherrja in Schranza.

Gonilni stroški ene konjske moči za eno uro samo 4 do 6 vinarjev!!

■ Ceniki brezplačno in poštne prosto. ■ 340

Jos. Kasimir v Ptuj

priporoča svojo obilno zalogo in sicer:

najfinejše namizno in jedilno olje, sadni in vinski jesih, jeshovo esenco in kislino, kiselo vodo: rogačko, radinsko, in königsbruner, pivo v steklenicah in sodčkih „Bratov Reininghaus“ v Gradci, prav dobor švicarski sir, salami, špeh papriciran, harinke, celi in sekani špeh, svinjsko mast. „Monte Christo“, najfinejši želodčni liker, moko iz parnih mlinov, kavo, čaj, sladkor, kakao, čokolado, rum, slivovko, vinski cvet, vsakovrstne dišave (Gewürze) i. t. d.

Najboljša postrežba in najnižje cene. 295

Za oskrbovanje živinske trgovine

in **govedoreje** posebno ugodno pripravno posestvo ležeče v ptujski okolici, v središču šestih, mnogoštevilno obiskanih sejmov, blizu hrvaške meje, se proti najugodnejšim pogojem proda, tudi se proda dobro ohranjena stréšina (Dachstuhl). Povpraša se pri upravništvu „Stajerca“. 299

Jos. Kasimir v Ptuj

priporoča svojo obilno zalogo in sicer:

klajno apno, „Flora“ in „Gloria“ živinski redilni prašek, mrcesni prašek, lim za muhe, **papir za muhe**, pravi ameriški, **cement roman** in portland, **strešni lep**, **kôtran**, **karbolinej**, **firnis**, **lak za tla**, železo, pohištvo, vozove in usnje, **oljnate barve** za slikarje in hiše, **kvarte** za igrati in **razglednice**, **špirit** za goretí, **penzelne** in **krtače**, **štopelne**, **mast** za čevlje in vozove.

Najboljša postrežba in najnižje cene. 295

Dva kovaška učenca ki sta okoli 17 let stara, in imata veselje se učiti kovačije (motke, sekire izdelovati), sprejmeta se v učenje na tri leta. Hrano obleko in bolniško kaso ves čas prosto. Vpraša se pri: Franc Pristovniku kovaču v Oplotnici pri Poličanah.

Fritz Rasch

trgovina s knjigami

in papirjem

v Celji

priporoča svojo veliko zalogo šolskih knjig in pisalnih potrebščin, kakor tudi molitvenih knjig, koledarov in zabavnih spisov v največji izbiri in po najnižjih cenah. 259

Heinrich Mauretter

v Ptuj, florjanski trg

priporoča svojo najbolje sortirano zalogo špicerije, vina v steklenicah in delikates po najnižjih cenah. Proseč za mnogošteviln obisk se beleži

vsim spoštovanjem

305

Heinrich Mauretter.

Čudež iz Švice.

Podpisana firma pošlje vsaki osebi, kateregakoli stana proti poštnemu povzetju za ceno, kakor je še ni bilo v trgovskem svetu, to je za **samo**

2 kroni 60 vin.

carine prosto, izvrstno, 24 ur točno idočo

s triletnim jamstvom. Vrhu tega dobi vsak naročitelj elegantno fino façonirano verižico brezplačno priloženo. Ako bi ura ugajala, se jo premeni ali pa se vrne denar. Pošilja te ure jedino **zastopstvo za švicarske ure v Krakovu** J poštno predalo št. 29. 307

Pozornost!!! Colnine prosto!!! Pozornost!!!

Prekosi vsako konkurencu

Mi pošljemo vsakomur „Colnine prosto“ 3 m štofa dobr močne kvalitete, za kompletno jesensko moško obleko svet ali temno, gladko, progasto ali karirano za pod sramotno cen od gl. 2.30, kakor 3 m črn. kamgarna kompl. elg. moški salonsko obleko gl. 3.70. Dalje en kompl. jesenski ali zimski moški površnik, dober, kodričasti štof za ceno od gl. 3.3 vse colnine prosto.

Naše oznanilo se opira na strogi basis, od kojega bonite naj se vsakdo prepriča in je risika popolnoma izključena, ko se neprikladno zadovoljno ramenja ali denar nazaj pošlje! D bavlja se proti poštnemu povzetju ali če se denar naprej vpošlje samo in edino skoz Jungwirth's Expeditionshaus Krak Postfach Nr. 29. 328

Želite

da Vam nesejo kure po zimi veliko jaje? več in boljšega mleka?

debele in čvrste prašiče?

zdravo in lepo mlado živino?

močno in trpežno vprežno živino?

potem primešujate k krmí Barthelovo poklajno apno.

za ta mali trošek Vam ne bo nikdar za Navodilo dobiti je brezplačno pri

Miha Barthel in drug na Dunaj

X. Keplergasse 20.

Zalogo Barthelovega poklajnega apna imajo tudi: **Adolf Sellinschegg** in **Jos. Kasimir** v Ptuj, **R. Prettner** v 350 Radgoni in **Franc Frangeš** v Mariboru.

plugi iz jekla na 1-, 2-, 3- in 4-rezala,

brane za travnike in mah, razdeljene in diagonalne,

poljski valarji, obročasti in iz gladke plehovine,

stroji za sejanje „Agricola“,

stroji za košnjo in žetev, za mrvo, deteljo in žito,

grablje za seno in žetev, za obračanje mrve,

patentovani sušilni aparati za sadje, prikuho i. t. d.

Preše za vino in sadje, kakor tudi za vsako porabo,

mlini za sadje in grozdje,

stroji za obiranje grozdja,

stroje za rezanico,

na valjčkih in z mazljivimi tečaji,

jako lahko za goniti pri čimur se prihrani 40% moči.

Mline za debelo moko,

reznice za repo.

Ustanovljene 1872.

Najizvrstnejši in priznано najboljši

stroji za mlatiti s patentovanimi valjčnimi, okroglimi in mazljivimi tečaji na roko, na vitál in za na par.

víteli (kupje)

za naprego 1 do 6 živinčet.

Najnovejši mlini za čiščenje žita trijerji za roškanje turšice.

Samotvorne patentovane

brizgalnice za pokonča-

vanje grenkulje in trtne

uši

„Syphonia“,

prenesljive

štedilne peči,

parniki za krmo,

preše za seno in slamo

na roko, pritrldjive in za

prepeljati,

kakor tudi vse druge poljedelske stroje izdeljuje garantovano po najnovejši in pripoznano najboljši napravi

Ph. Mayfarth & Co.

C. kr. izklj. priv. tovarne za poljedelske stroje, livarne železa in fužine na par.

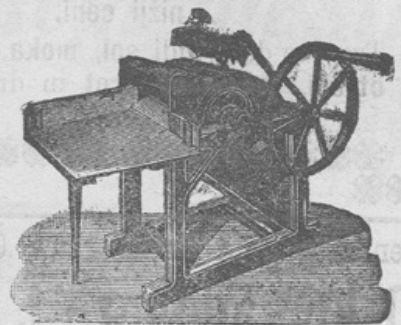
Dunaj, III/ Taborstrasse št. 71.

750 delavcev.

Odklikovana s črez 450 zlatimi, srebrnimi in bronastimi svotinami na vseh večjih razstavah.

Ilustrovani katalogi in mnoga priznanska pisma brezplačno — Zastopniki in predajalci se radi sprejmó.

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trboviah

priporoča svoj pripoznano izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise gledé tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljajoči dobroti, kakor tudi svoje priznano izvrstno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslovitejših tvrđk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, III/3 Rennweg 5.

364

Dobre ure in po ceni

proti 3 letni pismeni garanciji, prodaja in razpošilja

Karl Ackermann,

urar, trgovina s zlatino, srebrnino in optičnim blagom v PTUJU, v gledališkem poslopu.

Dobre nikelnaste remontoir-ure od gl. 3.50 višje.

Dobre sreberne remontoir-ure od gl. 5.50 višje.

Dobre prave zlate remontoir-ure od gl. 15.— višje.

Dobre stenske ure z btjem od gl. 2.50 višje.

Dobre pendel-ure z bitjem ur od gl. 6.50 višje.

Pristne sreberne verižice od gl. 1.20 višje.

Pristne sreberne poročne vrstane, par od gl. —.80 višje.

Nikelnaste ure, budilke od gl. 2.— višje.

Vse druge ure, zlatenino in srebrnino, ter optično blago, kakor tudi vse v to stroko spadajoča popravila, dobro in po ceni. 14

Preselitev trgovine.

Dovoljujem si cenjenemu občinstvu naznaniti, da sem **c. kr. glavno zalogo tobaka** kakor tudi mojo **prodajo tobaka na drobno** iz svoje hiše v nasproti toječo hišo firme Sirk-ovi nasledniki prestavil in da bodem s **1. januarjem 1902** mojo že 26 let obstoječo

špecerijsko trgovino in trgovino z barvami

mojo lastno hišo in sicer v prostore, kjer se je nahajala preje glavna zaloga tobaka, preložil.

V tem, ko se za dosedaj mi v tako obilni meri podarjeno zaupanje najsrčnejše hvaljujem, obračam se na vse moje cenjene odjemalce z najudanejšo prošnjo, me tudi v mojih novih prodajalničnih prostorih blagohotno obiskavati.

Ptuj, v decembru 1901.

Jos. Kasimir.

JOS. ORNIG
v Ptuj

prodaja premog (Steinkohle) po najnižji ceni.

Tam se dobi tudi sol, moka, kaša, riž, otrobi, ječmenov šrot in drugo blago.

340

Prilichen nakup za Božič. Čudovito po ceni.
400 komadov za l. gld 80 kr.

1 dražestno pozlačena ura z veržico, s 3letnim jamstvom, 6 kom. prima žepnih rut, 1 svetovno patentovani žepni tintnik od nikla, 1 mičen album za slike, obsezajoč 36 najlepših slik sveta, 1 mašina za računiti „Patenta“, katera izračuni samo najtežje eksemple, k temu eno navodilo, 1 spisovnik za pisma, poraben za vsakogar, 5 kom. najlepših razglednic, 5 kom. čudovitih prerokovanj egiptovskih prerokovalcev, ki vzhujajo veliko smeha, 1 garnitura manšetnih in srajčnih gumb iz double-zlata patentovana zapona 3/4 zlata, 1 prijetno dišeče toaletno milo, 1 fino žepno zrcalo, 1 prakt. žepni nožič, 1 ff nastavek za smotke z jantarom, 1 moderni moški prstan s imit. zlahtnim kamnom, 20 komadov pisarniških predmetov in še 300 raznih v gospodinjstvu neizogibno potrebnih predmetov. Vse skupaj z uro, ki je sama vredna tega denarja, velja proti poštnemu povzetju ali če se denar naprej pošlje, samo 1 gld. 80 kr. skoz razpošiljavnico Ch. Jungwirth, Krakav, A. Risiko izključen. Za neugajajoče se vrne denar. 341

Haloško vino lastni pridelek
iz leta 1899 liter 42 vin., iz leta 1900 liter 45 vin., iz leta 1901 liter 36 vinarjev, prodaja na debelo **Roza Wessely** v Ptuj, Kanižno predmestje štev. 85. 344

Giht- in reumatismus-eter.

Ta v „Mohren“-lekarni v Radgoni največ iz na telo okrepevalno delujočim aromatičnim zdravilnim sredstvom pripravljeni eter se kot bolečine olajšajoče mazilo najbolje priporoča. Cena ene steklenice z natančnim porabnim navodilom velja 50 kr ali 1 krono. S pošto proti poštnemu povzetju (Nachnahme) se manj kot 2 steklenici ne razpošiljajo. 323

Andropogon

postavno zavarovano dokazano najboljšo sredstvo za rastenje las.

Zdravniško priporočeno. Uspeh zajamčen. Izdelovanje in glavna razpošiljalnica:

P. Herrmann
v Zg. Pulskaui na Štajerskem. (Ober-Pulsgau in Steiermark).

Dobiva se v steklenicah po 3 krome tudi pri firmi:
Brata Slawitsch v Ptuj. 348

Vsaka gospodinja in mati

se mora blagrovati, katera rabi z ozirom na zdravje, varčnost in dobri okus Kathreiner-Kneippovo — sladno kavo (pristno samo v znanih izvirnih savitkih). —

128

Doktorja pl. Trnkóczyja

že mnogo let izvrstno preskušena zdravila, redilna in dietetiona sredstva, pripravljena v stotinah zahvalno, priporoča in razpošilja

lekarna Trnkóczy v Ljubljani, Kranjsko.

Najceneje se dobivajo, če se naroča po pošti v tej lekarni, odkoder se ta zdravila vsak dan takoj pošiljajo na vse strani sveta s povratno pošto s poštnim povzetjem, tudi celo samo en komad z natančnim rabilnim navodilom.

Za štedilne gospodinjice, dojenčke, otroke, nerodne, okrevajoče, slabotne, malokrvne, bledične, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto brezmočne, razdražujoče kave in ruskega čaja Doktor pl. Trnkóczyjev

Kakao sladni čaj priporoča kot tečno, krepišno, zdravo in najceneje hranilno sredstvo. Bolje kot sladna kava. Zavojček (1¼ kilo vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

Dalje se priporoča: Doktorja pl. Trnkóczyja **Želodečne kapljice**. Izborno sredstvo za želodec. Deluje pomirjujoče, krepišno, boleš težujoče, tek vzbujajoče, čisti želodec in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tucata 2 K.

Kroglice, odvajalne, želodec čistilne. Odvajajo blato brez vseh bolečin, kakor se to čestokrat pripeti pri drugih kroglicah. Ubranjajoče je to sredstvo zoper bolezn, ki morejo nastati vsled zapche, napanjanja itd. Skatla 42 h, šest skatlic 2 K 10 h. — **Pocukrone kroglice**. Skatla 80 h, tri skatle 2 K.

Prsni, pljučni in kašljev sok ali zelišni sirup, prirejen z lahko razstavljivim apnenim železom, utešuje kašelj, raztvorja sliz, lajša bol in kašelj, vzbuja tek in tvori kri. Steklenica 1 K 12 h, pol tucata 5 K.

Drgnilni ali udov ovet (Glohtgel) priporočljiv je kot boli utešujoče, lajšajoče drgnjenje v križu, rokah in nogah, kot novo poživljajoče drgnjenje po dolgem hodu in težkem delu. Steklenica 1 K, šest steklenic 4 K 50 h.

Tinktura za kurja očesa,

javstvena znamka.

preskušeno sredstvo proti boleznim kurjim očesom, bradavicam, roženici, žuljem in ozeblinam. Ima to veliko prednost, da je treba s priloženim čopičem bolno mesto zgolj namazati. Steklenica 80 h, šest steklenic 3 K 50 h. Ker je vodna skrb p. n. ekonomov, poljedelcov, živinorejsov itd. obrnjena na vzdrževanje zdrave in krepke živine, opozarjamo isto posebno na doktorja pl. Trnkóczyja redilno pripravko za živino.

Doktorja pl. Trnkóczyja

104

Živinski redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volih in konjih. Ze blizu 50 let z najboljšim uspehom uporabljavan, kadar krave nočejo žreti, in da se zboljšuje mleko. Zavojček z navodilom glede uporabe 1 K, pet zavojčkov samo 4 K.

Praščiji redilni in krmilni prašek. Varstveno in dietetiono sredstvo za prašice. Za notranjo rabo, služi za tvorbo mesa in tolstice. Zavojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.

Pozor! Ta praščiji prašek in Kakao sladni čaj dobite tudi v vseh prodajalnicah, če pa ne, potem po pošti.

znamenka sva sva

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta
Ptuj

Vstanovljena
leta

1862.

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni de-
narni zavod.

Giro konto pri
podružnici avst.
ogersk. banke
v Gradcu.

Uradne ure
za poslovanje s
strankami ob de-
lavnih od
8—12 ure.

Občenje z
avst. ogersko
banko.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Razglas.

Letni, mesečni in tedenski sejmi v Ptuj.

Letni sejmi:

(Kramarski, živinski in lesni sejmi)

23. dne aprila, 5. dne avgusta in 25. dne novembra.

Konjski in goveji sejmi:

Vsako **prvo** in **tretjo sredo** v mesecu, izvzemši prvo sredo avgusta meseca in tretjo sredo novembra mesca, in sicer zaradi tega, ker se vrše v dotičnih tednih zgoraj navedeni letni sejmi. — Po tem takem vršita se v mestu Ptuj **vsaki mesec dva goveja in konjska sejma.**

Svinjski sejmi:

Vsako **sredo**. Ako je v sredo praznik ali letni sejem, tedaj dan popreje.

Tedenski sejmi:

Vsako **sredo** in vsak **petek**, posebno za meso, slanino (špeh) in perotnino. Ob zgoraj navedenih dneh prodajajo se na trgu ob ledji (Lend) velike množine stavbenega tesarskega lesa, krajnikov, letev (lat) trsnega kolja i. t. d.

Mestni urad v Ptuj.

Župan:

J. Ornig.

Mestna hranilnica v Celji.

1. Celjska mestna hranilnica nahaja se v lastnem zavodnem poslopiju, Ringstrasse števil. 18.
2. Hranilni vložki obrestujejo se s 4% nimi obrestmi; rentni davek trpi hranilnica. Stanje vložkov znašalo je koncem leta K 8.833.560-42.
3. Posojila na hipoteke se s 5% nimi, menična posojila s 5½% nimi in zastavna posojila proti 5% nimi obrestmi oddajajo.
4. Hranilnica daje v najem železne blagajnične predale pod zaklepom najemnika in pod sozaporom hranilnice v varno shranjenje vrednostnih papirjev; prevzame tudi odprte depote.
5. Vplačila v Celjsko mestno hranilnico zamorejo se tudi potom vložnega lista ali čeka poštne hranilnice na račun števil. 807-870 izvršiti. Vložnice se oddajajo na zahtevanje.
6. Podružni zavod in Giro-Conto avstr. ogerške banke.
7. Kreditno in posojilno društvo »Celjske mestne hranilnice« daje menična posojila proti 5½% nimi obrestmi.
8. Uradne ure za stranke so ob delavnikih od 9—12 ure dopoldne določene do preklica.

Ravnateljstvo.

Prodaja in prevzetje vsakovrstnih popravil optičnega blaga kakor nosnikov (Zwicker) očalov, barometrov, termometrov,

daljnogledov, vage za mošt, vino, žganje, jesih, libele (Wasserwagen) itd. itd. pri

KARL ACKERMANN-U, urarju trgovina z urami, zlatino, srebrnino in optičnim blagom v Ptujju v gledališkem poslopiju. 182

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptujju zraven kralnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d. 30

Sadna drevesa

iz preskušanih lastnih dreyesnic in sicer: jabolke po K 1.— do K 140; hruške po K 1.20 do 1.60. — Iz boren jabolčnik iz lastnih kletij od 14 do 18 vinarjev za liter ponuja **Oskrbništvo Marenberg** (Gutsverwaltung Mahrenberg). Tam dobijo se tudi jorkširski plemenski prašiči. 334

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Pauko.

Adolf Sellinschegg

špecerijska trgovina „k zelenemu vencu“

v Ptujju

kupuje vedno

vsakovrstno frišno sadje,

jabolka, hruške, slive, breskve, kutne, kostanj, orehe, grozdje, frišna jajca, krompir, luk, česen, vsakovrstni fižol, maslo, surovo maslo (puter), med (Schleuderhonig), čebelni vosek, posušene jedilne gobe, hren in drugo zelenjavo; potem laneno in repno seme, živo in pitano perutnino, suhe hruške, suhe črešnje, suhe slive in jabolčne krljle.

Use to po visokih cenah.

292

Brata Slawitsch

v Ptujju.

priporočata izvrstne **šivalne stroje** (Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A	70 K	— h
Singer Medium	90	— "
Singer Titania .	120	— "
Ringschifchen .	140	— "
Ringschifchen za		

krojače 180 " — "

Minerva A 100 " — "

Minerva C za krojače 160 " — "

Howe C za krojače in čevljarje 90 " — "

Cylinder Elastik za čevljarje 180 " — "

Deli (Bestandtheile) za vsakorodne stroje. Cene po pogodbi na obroke (na rate). Cenik brezplačno. 312

Lekarnarja A. Thierry-ja balzam

z zeleno nunsko varstveno znamko 12 malih ali 6 velikih steklenic K 4 — poštine prosto.

A. Thierry-ja Centifolien-mazilo za rane 2 lončka K 3.50 poštine prosto razpošilja proti plačilu v gotovini

A. Thierry-jeva lekarna „pri Angelju“ v Pregradi pri Rogatec-Slatina.

Dunaj, centralni depo: lekarnar C. Brady Fleischmarkt 1

Budapešta: lekarna J. v. Török in dr. Egger.

Zagreb: lekarna S. Mittelbach.

Na drobno dobiva se poovsod. 137

Tisk: W. Blanke v Ptujju.